

Добрица Ерић

КУЋА ЗА МОГА БРАТА

Соњетни венац

1

Боже, ти тобож држиш у шаци
Овај свет, пола сан, пола вода
Лампу зла коју пале угарци
У име жила, стабла и плода.

Вршњаци шума и други старци
Ено још муте реку без брода
Злато због којег седе мудраци
Анђели крију од људског рода.

Не може више фрула на брани
Уклето коло од немани
Чавке већ слећу на коловозе.

Воштанице ми запалише
Орлово перо којим се пише
Родослов наше танане лозе.

2

Родослов наше танане лозе
Аманет пао на крхка плећа
Страшни зев земље од ког се грозе
копачи таме испод дрвећа.

Облак што паде на дивље руже
Попрска траву кишицом врућом
А из њега излетеше ружне
Вране што гракћу над нашој нућом.

Али брзо ће да спече суша
Њивице око оскоруша
Ерићи нису ни овде странци.

Трепће се беле по авлијама
Ласте су дошле свима сем нама
А ја бдим тамо где су заранци.

3

А ја бдим тамо где су заранци
Камен и восак у мукама
Одјекују бездани кланци
Поотварани под јабукама.

Озимачно сунце мирише
Љубичице пале са свода
У темељ где се измирише
Бетон и тамњан, вагра и вода.

Између нас већ тихо миле
Миленијуми кроз које цвиле
Крадљивци суза који те возе.

Росо што капљеш на чела бледа
Сад се на небу јасно огледа
Тамњаниште и лик од бронзе.

4

Тамњаниште и лик од бронзе
Уста што жваћу воштано тесто
Жалфија жабе кос кост и козе
На висоравни под светим брестом.

А у прикрајку, крај слепог пута
Кућа од суза, кућа од рана
У страшну звезду праметнута
Ћутљива, глува, закључана.

Авлију њену свакога дана
Уморно срце брани од врана
Совру постави ко да се нада

Руком невештом за нежност ставља
Цвеће на књигу поред узглавља
Ускрсла наша мајчица Рада.

Ускрсла наша мајчица Рада
Корицу своје судбе умаче
У со и чемер и ваби стада
Ђурића око цркве Вољавче.

Испијен отац кришом испија
Млеко од лудих крава и глача
Раоник који по сву ноћ вија
Авет што око куће корача.

Крупно камење са брда пада
И стока бежи са ливада
Саблажњиво што се зелене.

Тишина која капље из рама
У празан бакрач на веригама
Дозива воду из сиње стене.

Дозива воду из сиње стене
Око што круни у марамицу
Ђинђуве још неизбрушене
И пензане на златну жицу.

Потону наше гумно и прво
Одлете бели певац са плота
Дођи понекад под оно дрво
Одакле почињу поља живота.

Нагнут над нама и над безданом
Орах је као небо звездано
Див што посрће поред ограда.

Роса се цакли на крову куће
Ветар се буди и у свануће
Оплакано воће опада...

Оплакано воће опада
Светлећи у тами где бдимо:
Виле се свлаче крај водопада
А ми их гледамо и виленимо.

Низводно од њих млинови раде
И бели дим се распаља вије
Као да древни млинари раде
Анђеле око златне синије.

Освани једном бар као бели
Голуб на сувој безрукој јели
Око које отац раж дене.

Лептири ће ми постати браћа
У име биља које се враћа
Без опроштаја у успомене.

8

Без опроштаја у успомене
Или у шуме са оне стране
Ове тишине зимзелене
Без изданака у бездане.

Искусна звездо која га печи
Баци сад у вир те љуте стреле
И закључај се у ове речи
Скамењене и поцрнеле.

Тако ми ватре коју већ туле
Ашчије сишле међу зумбуле
Разбрисстриће се вирови грања.

Вечераћемо везаних уста
Испред куће где лоза густа
Раскрвављено небо заклања.

9

Раскрвављено небо заклања
Увелу ружу поносна чела
Што се све безнадежније клања
Немуштој стени на крају села.

Око ње око дрвећа око
Столетне воде у њеној души
Распамећена свирала звонко
Целива земљу која је гуши.

Ево и пчела што тихо зује
Око руке која милује
Росне латице у раздања.

Усамљено сунашце храни
Жалац, умочен у крв, што брани
Ишчезлу светлост од грактања.

Ишчезлу светлост од грактања
Тих црних тица кртице крију
Вода са нашег жедног имања
Оде у таму још жеднију.

Јавор о коме причају гусле
Амбис где гори Кумова Слама
И тешке магле што су се згусле
Међу ребрима и међу нама.

Опет ће овде да брује струне
Једине крви која се куне
Амајлијама под пепелом.

Крстић и звезда, два златна слова
Реч што те брани од благослова
Восак још капље по житу зрелом.

Восак још капље по житу зрелом
И по стварима без равнотеже.
Свет заокружен над твојим челом
Ослобађа се земаљске теже.

Котрљам празне буриће око
Обзорја — не бил' мимоишао
Самотно брдо, страшно високо
Израсло онде где си сишао.

Више не могу да вијем тице
Око тог брда чије литице
Бацају лад на дно заборава.

Растао сам се са лептирима
До тебе не могу ни на крилима
О да си бар мрав, бубица плава!

О да си бар мрав, бубица плава
Свитац што лебди над мрким кипом
Лептир на лицу мајке што спава
У кућици под небеском липом.

Шта ли то тако сузно жубори
Ко ли запали грање борово
У песми што се по селу ори
Јој, широко је лишће орово!

Излазим у ноћ, у топле струје
Тишине што ме заплускује
У лавез и у дисање крва.

Гледам до зоре: високо горе
У градинама које шуморе
Још ти се душа испарава.

13

Још ти се душа испарава
А већ ти око куће без крова
Већ ти на софри пуној мрава
Игра шарено коло ветрова.

СТИЖЕ И ГРОЖЂЕ И МАЈКА МЕЋЕ
ЕВЕНКЕ ПЛАВЕ ПРЕД ЧУДНУ ГОШЋУ
ОСУ ШТО СВАКОГ ДАНА ДОЛЕЋЕ
БРУЈЕЊИ ТИХО НА ТУ СЛАТКОЋУ.

Ако се некад бар у сну јавиш
Речице суза да јој раскривиш
Убоди је иглицом врелом.

Само да једном оде из приче
Невидљива ала што риче
У облацима над нашим селом.

14

У облацима над нашим селом
Ђурђевдански јагањци скачу
И чобанчићи у руху белом
Скоро анђели, уче да плачу.

А ти већ трава, већ јечам рани.
Досад си био вода, сад млада
Усољена земља што храни
Црни дуб без круне и лада.

Рано завршисмо разговоре
На пропљаницима где још жуборе
Изласци сунца и заласци.

Дан и ноћ, два звона на храму
Ускрслу светлост и вечну таму
Боже, ти тобож држиш у шаци.

Боже, ти тобож тржиш у шаци
Родослов наше танане лозе
А ја бдим тамо где су заранци
Тамњаниште и лик од бронзе.

Ускрсла наша мајчица Рада
Дозива воду из сиње стене
Оплакано воће опада
Без опроштаја у успомене.

Раскрвављено небо заклања
Ишчезлу светлост од грактања
Восак још капље по житу зрелом.

О да си бар мрав, бубица плава
Још ти се душа испарава
У облацима над нашим селом .

(1979)